גומרה בארבעה עשר. אפילו במקום שלא נהגוח לעשות מלאכה: לא נהגו לא. אפילו גמר דהא בגמר קיימי׳: החייטין. משום הכי

שרו בארבעה עשר בכל מקום שכן מצינו בהן קולא משאר אומניות גבי חולו של מועד: שכן ההדיוט חופר כדרכו. משנה היא במועד קטן 🌣 הדיוט שאינו אומן בכך הלכך בארבעה עשר דקיל מחולו של מועד אפי׳ אומן נמי שרי: שכן הבא ממדינם הים וכו׳. וכיון

דאשכחן בהן היתר קצת בחולו של מועד הלכך בארבעה עשר דקיל שרי לכולי עלמא: **מחילה מלאכה**. רצענין שעושין מנעלים

טו: וש"כן, ג) [מוספתל פ"ג הי"דן, ד) מ"ק מ"ק יג. [עירובין נא. וש"כן,

עי' תו' חולין ס"ד. ד"ה

כודרת, ז) [מנחות עא.], ח) בס"א: במקום שנהגו לא, ע) [דף ח:], י) [לעיל

כה: שבת סו.], ל) [ועי תוס' מ"ק י. ד"ה ההדיוט],

הגהות הגר"א

ובתי יחב

בור א מיי׳ שם הלכה כא

מוש"ע שם פעיף ו: מז ב מיי שם טוש"ע שם סעיף ז: מה ג מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף ח: מש ד ה מיי וסמג שם טוש"ע או"ח סימן

מקלו סעיף ד: ג ו ז מיי שם הלכה יא סמג שם טוש"ע או"ח תפח סעיף ט וסיי תקלה סעיף ג: בא ח מיני שם הוכה כה

סי' תסח סעיף י: גב ט י מיי' שם הלכה טו םי׳ תחלד סעיף ג:

רבינו חננאל

אומר כל מלאכה שהיא אוכור כל מלאכון שהתחיל בה לצורך המועד שהתחיל בה קודם י"ד גומרה בי"ד, ושאינה לצורך המועד אסור, ש״מ לצורך המועד תנן שגומרה בי״ד ש״מ וקיימא לן כותיה. ואין מתחיל בי״ד אפילו צלצול קטן, ואפילו סבכה קטנה, ואפילו הן לצורך המועד. תנן וחכמים אומרים שלש אומניות עושין מלאכה בערבי פסחים, החייטין שכן הדיוט תופר כדרכו בחולו של מועד, והספרין והכובסיז שכז הבא י ממדינת הים והיוצא מבית ולכבס בחולו של מועד. ר׳ יוסי בר׳ יהודה אומר אף הרצענין שכן עולי רגלים מתקניז מנעליהז בחולו של מועד, ואע״פ שתקנת המנעל סוף מלאכה היא, . קסבר ר' יוסי ילפינן תחלת

מלאכה מסוף מלאכה, מה סוף מלאכה מותר אף תחלת מלאכה מותר. מתני' מושיבין השובכין לתרנגולין בי"ד כו'. לתרנגולין בי"ד כו'. תריצנא הכי בחולו של מועד. תרנגולת שברחה מחזירין אותה למקומה, ואם מתה מושיבין אחרת של מועד אלא תוך שלשה י. ימים למרדה, דאכתי לא בה, והיא תחמם הביצים, ואחר שלשה ימים לישיבתה על הביצים, כלומר כיוז שעברו ג' ימים אחר שישבה על הביצים התחילו לרקם, ואם תניחם נפסדיז הביצים לגמרי. . אבל תוך ג׳ ימים לישיבתה אבירומן ג'ימים לישיבונות שלא הופסדו הביצים לגמרי, ואחר ג' ימים למרדה דפרח לה צמרה לא מהדרינן לה בחולו של מועד. ר' אמי אמר אפילו תוך ג' ימים לישיבתה כו'. ואסיקנא רב הונא סבר להפסד מרובה חששו, לומר במקום שיש הפסד מרובה כי הביצים נפסדין לגמרי חששו ואמרו מחזירין, אבל תוך ג׳ שאין מגדלין אפרוחין, אבל ראוין הן לאכילה ואין בהן הפסד, אלא דביני ביני הפסד מועט הוא זה, . ולהפסד מועט לא חששו,

מועט חששו ומחזירין.

עולי רגלים מתקנים מנעליהן. מהכא משמע בהדיא דאסור לתקן מנעלים בחוה"מ דלא התירו אלא לעולי רגלים דווקא ואין לומר דדבר האבד הוא שמא יקרעו יותרא דהא יכול לקנות חדשים ב ובפרק מי שהפך (מ"ק יג.) מייתי הך ברייתה ופריך אלא מעתה לבלר לישתרי שכן כותב גיטי נשים ושוברים כדתנן בפרק אלו מגלחים (שם יח:)

ולאם מתיירא שמא יגנבו. וכיון שחין יכול להניחם בביתו ולא בבית הסמוך לו לא הזקיקוהו להניח בבית שלישי והתירו להביחם בלינעא בביתו:

ומשני שפירי):

והכובסין שכן הבא ממדינת הים והיוצא מבית האסורין מספרין ומכבסין בחולו של מועד רבי יוםי ברבי יהודה אומר אף הרצענין שכן עולי רגלים מתקנין מנעליהן בחולו של מועד במאי קמיפלגי מר סבר למידין תחילת מלאכה מסוף מלאכה ומר, סבר אין למידין תחילת מלאכה מסוף מלאכה: בותני "מושיבין שובכין לתרנגולים בי"ד ותרנגולת שברחה מחזירין אותה למקומה יואם מתה מושיבין אחרת תחתיה יגורפין מתחת רגלי בהמה בי"ד

ובמועד מסלקין לצדדין מוליכין כלים ומביאין מבית האומן אע"פ שאינם לצורך המועד: גבו השתא אותובי מותביגן אהדורי מיבעיא אמר אביי וא דסיפא אתאן לחולו של מועד אמר רב הונא "לא שנו אלא 🗈 תוך שלשה למרדה דאכתי לא פרח צימרא מינה ואחר שלשה לישיבתה דפסדא לה ביעי לגמרי אבל לאחר שלשה למרדה דפרח לה צימרא מינה ותוך שלשה לישיבתה דאכתי לא פסידי ביעי לגמרי לא מהדרינן רבי אמי אמר אפילו תוך שלשה לישיבתה מהדריגן במאי קמיפלגי מר סבר ילהפסד מרובה חששו להפסד מועם לא חששו ומר סבר להפסד מועם נמי חששו: גורפין מתחת: ת"ר יהובל שבחצר מסלקין אותו לצדדין שברפת ושבחצר מוציאין אותו לאשפה הא גופא קשיא אמרת ובל שבחצר מסלקין אותו לצדדין והדר תני שברפת ושבחצר מוציאין אותו לאשפה אמר אביי לא קשיא כאן בי"ד כאן בחולו של מועד רבא אמר [ג] הא והא בחולו של מועד והכי קאמר יאם נעשה חצר כרפת מוציאין אותו לאשפה: מוליכין כלים ומביאין מבית האומן: יא"ר פפא בדיק לן רבא תנן מוליכין ומביאין כלים מבית האומן אע"פ שאינן לצורך המועד ורמינהו אין מביאין כלים מבית האומן ואם חושש להן שמא יגנבו מפגן לחצר אחרת ומשנינן לא קשיא "כאן בארבעה עשר "כאן בחולו של מועד ואיבעית אימא הא והא בחולו של מועד ולא קשיא כאן במאמינו כאן בשאינו מאמינו והתניא ימביאין כלים מבית האומן כגון הכד מבית יהכדר והכום מבית הזגג אבל לא צמר מבית הצבע ולא כלים מבית האומן ואם אין לו מה יאכל נותן לו שכרו ומניחו אצלו ואם אינו מאמינו מניחן בבית הסמוך לו ואם חושש שמא יגנבו מביאן בצינעה בתוך ביתו תרצת מביאין מוליכין קשיא דקתני אין מביאין וכ"ש דאין מוליכין אלא מחוורתא כדשנינן מעיקרא: כותני" "ששה דברים עשו אנשי יריחו על שלשה מיחו בידם ועל שלשה לא מיחו בידם דברים עשו אנשי יריחו על שלשה מיחו בידם ועל שלשה לא ואלו הן שלא מִיחו בידם מרכִיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין וגודשין לפני העומר ואלו שמיחו בידם מתירין גמזיות של הקדש . ואוכלין

גומרה בארבעה עשר אימתי בזמן שהתחיל בה קודם ארבעה עשר אבל לא התחיל בה קודם ארבעה עשר לא יתחיל בה בארבעה עשר אפילו צילצול קמן אפילו שבכה קמנה לצורך המועד אין שלא לצורך המועד לא הוא הדין דאפילו שלא לצורך נמי גמרינן והא קמ"ל דאפי לצורך המועד מיגמר אין אתחולי לא ת"ש ר' מאיר אומר כל מלאכה שהיא לצורך המועד גומרה בארבעה עשר ושאינה לצורך המועד אסור ועושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות במקום שנהגו מקום שנהגו אין לא נהגו לא וש"מ לצורך המועד אין שלא לצורך המועד לא ש"מ: וחכמים אומרים שלש אומניות: תנא יהחייטין שכן הדיום תופר כדרכו בחולו של מועד הספריו

אפרוחים קרי מושיבין שובכין: ותרנגולת. המחממת ביצים: שברחה. מעליהם מחזירין אותה ובגמ' פריך מותבינן אהדורי השתא אותובי מבעיא. ל"א הכי כתיב בסדר משנה מושיבים שובכין ותרנגולת כלומר שובכין ליונים ותרנגולת היו מושיבין להמחמם לגדל אפרוחי׳ והכי מסחבר׳

חדשי׳: מסוף מלחכ׳. תיקון מנעלים:

מתבר' מושיבין שובכין. כשנותנין

בינים תחת תרנגולת להתחמם לגדל

שלשה למורדה שעדיין לא עברו שלשה

ימים שברחה מעליהן: דחכתי לח

פרח לימרא. לא עבר חמימותה

ממנה והיא נוחה להחזיר: לימרא.

כמו אשתא למירתא (ע"ו דף כח."):

ולחחר שלשה לישיבחה. שכבר ישבה

עליהן שלשה ימים קודם שעמדה מעליהן וכבר נשתנו הבינים ואם לא

מחזור הרי הן אובדין דאין ראויין

לאכילה: אבל לאחר שלשה למרדה.

שהיא קשה וטורח גדול להחזיר או

אפילו תוך שלשה למרדה אם תוך

שלשה עמדה מעליהן דאכתי לא

פסדי ביעי שהרי ראויין לאכילה לא מהדרינן: אפילו חוך שלשה לישיבתה.

הואיל ונשתנו קלת ואין ראויין לכל

אדם אלא למי שדעתו יפה ואינו

איסטנים מהדרינן: להפסד מועט.

שמוכרים בזול למי שדעתו יפה:

ללדדין. ולה לחשפה חוץ לחלר: הם

נעשית חלר כרפת. שנתקלקלה כולה

ואין מקום לסלק ללדדין מוליאין אותן

לאשפה: בדיק לן. מנסה אותנו:

לחלר אחרת. אלל האומן אבל לא

יביאם לביתו שרחוק מבית האומן

מפני הטורח: במאמינו. לאומן שלא

ימכרם אין מביאין. ל"א מאמינו שלא

יתבע שכרו פעם אחרת והוא לריך

לשכרו עכשיו: והתנית. בניחותה:

כגוז כד מבית הכדר וכום מבית הזגג

שלריכין למועד: זגג. עושה כלי

זכוכית: אבל לא למר. שאין לורך

המועד: ואם אינו מאמינו וכו'.

אלמא שאני לן בין מאמינו לשאין

מאמינו: **תרלת מביאין.** דמתני'

[א] גמ' סיפא. נ"ב גירסת הרמנ"ס רישא: [ב] שם מוד ג' למכדה דאכתי לא פרח לימרא מינה. נ"ב פנט צינוט נויטה. נייב הרי"ף לא גרס לה (וה"ג ל"ש אלא אחר ג' כו' אצל דשובך לא שייך אלא ביונים: גורפין. מוך ג' כו׳. ועבהגר״ה ומשליכין לחוץ ובמועד שחמור יותר ל"ח סוף סי תס"ח. ומ"ש בהרי"ף שלנו אינו מהרי"ף אין משליכין לחוץ אלא מסלקין לצדדים: גבו' סיפא. דקתני מחזירין ובדפו' הראשון לימא): [ג] שם הא והא בחולו בחולו של מועד קאמר והכי קאמר מושיבין שובכין בי"ד ותרנגול׳ שברח׳ של מועד. נ"ב הרי"ף לא גרס לה: בחולו של מועד מחזירין אותה משום הפסד בילים דדבר האבד מותר: לא שנו. דאף במועד מחזירין אלא תוך

לעזי רש"י אינטי"ר. להרכיב (ענף על

מוסף רש"י

שכז הדיוט תופר כדרכו. שהותרה מלאכה בארבעה עשר אפילו לאומו כדרכו (מו"ק יג. מכת"י). בדיק לן. מנסה אותנו להשיב (חוליו אם נדע להשיב (חולין קלג) אי ידעינו לתרולי (מו"ק יג.). כאן בארבעה עשר. מביאין, דטורח י"ד ליכא, ושאינו לצורך המועד דקתני, לנורך הפסח, כאן בחולו של מועד. אין . מביאין, דטירחא הוא (שם

מוסף תוספות

א. ודבר האבד מותר א. יובו יואבו לעשותו בחול תוס' ל"פ. ב. [ו]כיון דאפשר לקנות מנעלים חדשים אין זה דבר האבד. .05

רבינו חננאל (המשך) פפא הוה בדיק לן רבא [נ"א: רבה] הכא תנן מוליכין ומביאין כלים מבית האומז ואע״פ שאינו לצורך המועד, והתם במשקין פרק ב' תנן אין מביאין כלים מבית האומן. . ואח חושש להח שמא יגורו מפנן לחצר אחרת. ושנינן . ליה מתני׳ דהכא דקתני מוליכין ומביאין כלים מבית האומן בארבעה דקתני אין עשר, ומתני׳ מביאין בחולו של מועד סלקא. (ואע״ג) [ואיכא] מאמין בעל הבית כליו כדתניא מביאין כלים מבית האומן כגון כוס מבית הזגג

ואין מביאין דמועד קטן תרוייהו בחולו של מועד ומתניתין דהכא בשלא מאמינו אבל מוליכין קשיא דקתני מתניתין מוליכין והתם מאי אין מאמינו איכא ובההיא קתני אין מביאין וכ"ש דאין מוליכין: **מעיקרא**. מתניתין בי"ד וההיא בחולו של מועד: ב**ותבי' ששה דברים עשו** אנשי יריחו. היו נוהגין ישראל הדרים ביריחו: מרליבין דקלים כל היום. של י"ד. בלע"ו אינטי"ר: וכורכין אם שמע. מפרש בגמרא [נו.]: וקולרין לא גרסינן. דהא היתר גמור הוא דקיימא לן במנחות בפרק רבי ישמעאל (דף עא.) ממקום שאי אתה מביא אתה קולר ותבואת יריחו של עמקים היא ואינה כשירה למנחות דתנן (שם פה.) אין מביאין סולת למנחה לא מבית השלחין ולא מבית העמק וכו' ולהכי אינה כשירה לעומר דאין מנחות באה ממנו דבעינן משבח ארך ישראל דילפינן התם ג"ש ארץ ארץ: **מסירין גמויוח.** גידולין ענפים שגדלו בחרובין ושיקמין שהקדישו אבותיהן הן היו מתירין ליהנות מן הגידולים. דרך חרוב ושקמה לקוללו לשבע שנים והן חוזרין וגדילין ומיתוספין וקודם קציצתן קרי ליה בחולת שיקתה ומשנקצץ קרי ליה סדן שיקתה. והקדישו מתחילה כשהן מקוצצין וניחוסף לאחר מיכן גמויות:

וכר׳. ואסיקנא שנית מביאין, כלומר התירו לו להביאן מפני שאינו מאמינו, התינח מביאין מוליכין מאי איכא למימר, למה מוליכין בחוש״מ, ואסיקנא אלא מחוורתא מתני׳ דקתני מוליכין ומביאין בארבעה עשר, ומתני׳ דקתני אין מביאין בחולו של

מול כן הואם קנא אלא היו הוא האות לקוב מול ליך וכנג אן באוב בול כול, והיבין קונה אן כנג אן בואן באול של מועד. ומסקנא מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות עושין כוי והכי קיימא לן. מרני' ששה דברים עשו אנשי יריחו וכוי. אלו שלא מיחו, מרכיבין דקלים כל היום, קיימא לן כי הא דאמר מייתו גופרא דיכרא ומעייל ליה בדנקיבתא.

שונגי אוניקו היצי מתמות. רגלי הבמה הארבעת עשר וכמועד מסלקין אותו לצדדין כר. תי∕ר הובל שבחצר מסלקין אותו לצדדין, שברפת ושבחצר מוציאין אותו לאשפה. הא גופה קשיא אמרת שבחצר מסלקין אותו לצדדין והדר תאני ושבחצר מוציאין אותו לאשפה. ומשני ורבעה עשר מוציאין אותו לאשפה, ובחולו של מועד מסלקין אותו לצדדין. רבא אמר לעולם בחולו של מועד, והכי קתני אם נעשית החצר כרפת שנתמלאת רעי מוציאין אותו לאשפה. ירושלמי [בפרקין ה״ח] זבל שבמבוי מסלקו לצד, שברפת ושבחצר מוציאיז לאשפה. אמר רבא הדא דתימר בחצר קטנה אבל בחצר גדולה מסלקה לצדדיז והרפת ביז קטנה ביז גדולה